

Úkol

1. Do textu doplňte slovo ze závorky ve správném tvaru. U některých slov se změní pouze jejich tvar, u jiných slov musíte vytvořit slovo příbuzné. I u takového slova nezapomeňte na správný tvar.

Jiří Wolker (1900–1924)

Jiří Wolker, celým ..... (jméno) Jiří Karel Wolker (29. března 1900, Prostějov – 3. ledna 1924, Prostějov), byl ..... (Česko) básník, člen Literární skupiny a Devětsilu.

Narodil se v ..... (Prostějov) v dobře ..... (situace) rodině ..... (banka) úředníka Ferdinanda Wolкера a jeho ženy Zdeny, ... (rodit) Skládalové. Vystudoval ..... (gymnázium). V letech 1916–1917 se pod ..... (vést) Antonína Svojsíka ..... (účast) ..... (skaut) táborů. Poté studoval na ..... (přát) otce práva v Praze, přičemž zároveň navštěvoval literární ..... (přednášet). K umění měl blízko díky svému nadání ..... (literatura), ... (hudba) a výtvarnému. Byl ..... (politika) činný v KSČ.

Trpěl vážnou ..... (plíce) choroba – tuberkulózou, která se u něj projevovala už v ..... (dítě) častými záněty ..... (mandle) a katary ..... (průdušky). ..... (léčit) jí u moře i ve ..... (Vysoké Tatry). Nakonec jí ..... (podlehnout). Je ..... (pochovat) na ..... (město) hřbitově v Prostějově.

S jeho jménem je často ..... (spojovat) nový literární směr – proletářské umění.

Žil a tvořil ve vile na Svatém Kopečku u ..... (Olomouc). Tato vila dnes ..... (nést) název vila Jiřího Wolкера (Bellevue) a je ..... (kultura) památkou.

Proletářská poezie

Je český literární směr 20. let 20. století. .... (inspirace) byla marxistická filozofie a sen o ..... (revoluce) přeměně světa. Základy položil roku 1922 Jiří Wolker ve svém textu Proletářské

umění. .... (zobrazovat) především dělnickou třídu, její ..... (utlačovat) a ..... (vykořistit). Typickými znaky jsou ..... (nenávidět) k válce, ... (toužit) po spravedlivém světě.

Proletářská poezie se chce stát ..... (kolektiv) záležitostí, má ..... (rétorika) rysy, je určena k ..... (recitovat) a má ..... (agitace) cíl. V ..... (duch) první proletářské poezie vzniká první ..... (avantgarda) skupina Devětsil. Období proletářské poezie končí smrtí jejího hlavního ..... (představit) Jiřího Wolкера. Prvky proletářské poezie najdeme i u Jaroslava Seiferta a Konstantina Biebla.

2. Podle definice a posledních písmen, doplňte chybějící slova.

Program proletářské poezie:

- _____MUS
jedinec nic neznamená, v centru zájmů je kolektiv dělníků
- _____NOST
revoluce vyřeší vše
- _____MUS
optimistický pohled do budoucnosti
- _____NOST
přiklání se k něčemu, autor není nestranný
- _____MUS
pravdivé zobrazení skutečnosti

Domácí příprava

1. Vyhledejte na internetu sbírky Jiřího Wolкера a stručně je popište.

- **Host do domu**
- **Těžká hodina**

Úkoly zašlete e-mailem nejpozději do .....

(Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Jiří_Wolker; PROKOP, V.: Přehled české literatury 20. století, Třebíč: 2011, s. 3)

Řešení

1. Do textu doplňte slovo ze závorky ve správném tvaru. U některých slov se změní pouze jejich tvar, u jiných slov musíte vytvořit slovo příbuzné. I u takového slova nezapomeňte na správný tvar.

Jiří Wolker (1900–1924)

Jiří Wolker, celým **JMÉNEM** Jiří Karel Wolker (29. března 1900, Prostějov – 3. ledna 1924, Prostějov), byl **ČESKÝ** básník, člen Literární skupiny a Devětsilu.

Narodil se v **PROSTĚJOVĚ** v dobře **SITUOVANÉ** rodině **BANKOVNÍHO** úředníka Ferdinanda Wolkera a jeho ženy Zdeny, **ROZENÉ** Skládalové. Vystudoval **GYMNÁZIUM**. V letech 1916–1917 se pod **VEDENÍM** Antonína Svojsíka **ÚČASTNIL SKAUTSKÝCH** táborů. Poté studoval na **PŘÁNÍ** otce práva v Praze, přičemž zároveň navštěvoval literární **PŘEDNÁŠKY**. K umění měl blízko díky svému nadání **LITERÁRNÍMU**, **HUDEBNÍMU** a výtvarnému. Byl **POLITICKY** činný v KSČ.

Trpěl vážnou **PLICNÍ** choroba – tuberkulózou, která se u něj projevovala už v **DĚTSTVÍ** častými záněty **MANDLÍ** a katary **PRŮDUŠEK**. **LÉČIL** jí u moře i ve **VYSOKÝCH TATRÁCH**. Nakonec jí **PODLEHNUL**. Je **POCHOVÁN** na **MĚSTSKÉM** hřbitově v Prostějově.

S jeho jménem je často **SPOJOVÁN** nový literární směr – proletářské umění.

Žil a tvořil ve vile na Svatém Kopečku u **OLMOUCE**. Tato vila dnes **NESE** název vila Jiřího Wolkera (Bellevue) a je **KULTURNÍ** památkou.

Proletářská poezie

Je český literární směr 20. let 20. století. **INSPIRACÍ** byla marxistická filozofie a sen o **REVOLUČNÍ** přeměně světa. Základy položil roku 1922 Jiří Wolker ve svém textu Proletářské umění. **ZOBRAZOVAL/ZOBRAZOVALO** především dělnickou třídu, její **UTLAČOVANOST/**

UTLAČOVÁNÍ a **VYKOŘIŠTOVANOST/VYKOŘIŠTOVÁNÍ**. Typickými znaky jsou **NENÁVIST** k válce, **TOUHA** po spravedlivém světě.

Proletářská poezie se chce stát **KOLEKTIVNÍ** záležitostí, má **RÉTORICKÉ** rysy, je určena k **RECITACI** a má **AGITAČNÍ** cíl. V **DUCHU** první proletářské poezie vzniká první **AVANTGARDNÍ** skupina Devětsil. Období proletářské poezie končí smrtí jejího hlavního **PŘEDSTAVITELE** Jiřího Wolкера. Prvky proletářské poezie najdeme i u Jaroslava Seiferta a Konstantina Biebla.

3. Podle definice a posledních písmen, doplňte chybějící slova.

Program proletářské poezie:

- **KOLEKTIVISMUS**
jedinec nic neznamena, v centru zájmů je kolektiv dělníků
- **REVOLUČNOST**
revoluce vyřeší vše
- **OPTIMISMUS**
optimistický pohled do budoucnosti
- **SUBJEKTIVNOST**
přiklání se k něčemu, autor není nestranný, ale obhajuje myšlenky revoluce
- **REALISMUS**
pravdivé zobrazení skutečnosti

Domácí příprava

2. Vyhledejte na internetu sbírky Jiřího Wolкера a stručně je popište.
  - **Host do domu**
  - **Těžká hodina**

Úkoly zašlete e-mailem nejpozději do .....